

Història

Un llibre repassa els 50 anys de vida d'Òmnium Ebre

L'historiador Andreu Caralt publica una recerca amb tota la trajectòria de l'entitat

MARINA PALLÁS CATURLA
TORTOSA

Un llibre de l'historiador Andreu Caralt Giménez repassa la història dels 50 anys d'Òmnium Cultural a les Terres de l'Ebre (1971-2021).

L'entitat va nèixer l'11 de setembre del 1971, durant el franquisme, com a Òmnium Cultural Tortosa, ja que en el aquell moment el terme Terres de l'Ebre no era tan freqüent i van ser un grup de tortosins els que van impulsar l'entitat. La primera junta provisional va estar conformada per Josep Maria Brull, Ramon Miravall, Joan Martí i Francesc Renau. Són els que van tirar endavant l'entitat en aquest tardofranquisme fins l'estabilització de la democràcia.

Eobra de Caralt, *Òmnium Ebre. Mig segle de flama nacional* (Onada Edicions) reconstrueix la intensa etapa de formació i creixement de la delegació des del seu naixement gràcies a documentació inèdita i el testimoni dels protagonistes. L'impuls de la cultura

catalana, l'ensenyament del català i la reivindicació de les Terres de l'Ebre com a territori amb identitat pròpia esmerçaren molts esforços.

Òmnium va unir-se al Cercle Artístic de Tortosa, a partir de 1972, ratificant-se el 73. A Tortosa, el Cercle feia un treball cultural destacat. És en aquesta etapa que l'entitat fa més accions per la difusió i l'ensenyament de la llengua catalana.

«El zenit de l'entitat és la Nit de Santa Llúcia celebrada a Tortosa el 1982. Després d'això arribaria un període de davallada, ja que els membres fundadors entren en política, com una progressió de la seua tasca. Podem dir que aquella tasca cultural, de reivindicació de la llengua catalana i del moviment social passa a assolir-la la Generalitat, les institucions i els ajuntaments, amb recursos», explica al *Diari* Andreu Caralt. Així, d'alguna manera l'esperit amb què va nèixer Òmnium es va acabar «oficialitzant», de forma que la lluita perdria certa empenya en aquest procés natural.

L'expresidenta d'Òmnium Muriel Casals en una visita a Tortosa el 2014, en ple moviment pel 9N.
FOTO: J. REVILLAS

Josep Maria Renau, Eudaldo Pedrola, Antonio Aguilar, González Cirer, Francesc Renau (president) i Xavier Martí. FOTO: ANTONIO ROCA

«L'entitat ha tingut una vida dalts i baixos vinculats a l'evolució política del país. En el moment que Òmnium és necessari fa molta feina, però quan la política o els ajuntaments absorbeixen part d'aquesta tasca l'ens baixa», precisa l'historiador.

El 1988 l'entitat va patir problemes econòmics i va arribar un

període de desaparició, amb un ressorgiment frustrat del 90 al 92, per les Olimpíades a Barcelona. A partir del 2001 s'obriria un nou període, de la mà de Ramon Miravall «que reprendria la flama... ja que la flama va persistir», en paraules de Caralt.

Miravall va tornar a ser president el 2001 i va escriure articles

sobre l'entitat a la revista *l'Estel*. És el 2004 que l'ens passa a ser Òmnium Terres de l'Ebre. Amb Caritat Garcia Celma Òmnium prendria un nou rumb, amb aliats de l'independentisme polític de les esquerres, com Maulets i Panxampla.

El 2010 s'encetaria un nou període marcat pel procés independentista i el postprocés. L'entitat es va revitalitzar moltíssim i va treballar de manera molt més professional i amb més estructura, alhora que va fer un esforç per ser una entitat completament territorial, amb actes per tot el territori ebrenc. El 2015 va tornar a celebrar-se a Tortosa la Nit de Santa Llúcia, al pavelló firal.

Per fer aquesta recerca, Caralt ha estudiat la documentació d'Òmnium que es troba a l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre i ha entrevistat els fundadors i els dirigents de les diferents èpoques. No obstant això, l'historiador s'ha trobat amb algunes dificultats com que d'alguns anys no existeixen les actes.

Amb motiu de la celebració dels 50 anys, Òmnium Terres de l'Ebre també presentarà properament un documental audiovisual